

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/443/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915204147
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6915204147.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ H. D., nar. XX. XX. XXXX, a 2/ Q. D., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom Q. XXX, S., o zaplatenie 10 158,47 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/141/2015 - 45, zo dňa 2. mája 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaným 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa (žalobcu) zamietol. Odporcom 1/, 2/ (žalovaným 1/, 2/) právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcom uplatnený nárok vyplýva zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 185542 0 06 a zmluvy o stavebnom úvere č. 1865542 3 05 uzavretej medzi žalobcom (veriteľom) a žalovaným 1/ (ako priamym dlžníkom) a žalovanou 2/ (ako spoludlžníčkou) dňa 18.09.2008, ku zmluve o stavebnom sporení uzavretej na dohodnutú cieľovú sumu. V zmysle Všeobecných podmienok a žiadosti žalovaného bol žalovanému poskytnutý tzv. medziúver vo výške 8 298,48 eur, s mesačnou splátkou 41,49 eur a dohodnutou výškou úrokovej sadzby 6,79 % ročne. Žalovaný 1/ porušil zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať, preto žalobca doručil žalovaným odstúpenie od zmluvy zo dňa 16.09.2011, žalovaný 1/ oznámenie o odstúpení prevzal dňa 03.10.2011 a žalovanej 2/ bola zásielka uložená na pošte dňa 21.09.2011, teda odstúpenie sa považuje za doručené dňom vrátenia zásielky žalobcovi dňa 11.10.2011.

3. Nárok žalobcu súd posúdil ako premlčaný, pričom na premlčanie prihladol ex offa podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 102/2014 Z. z., keďže ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Vychádzal z toho, že Zmluva o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere je zmluva spotrebiteľská v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a daný právny vzťah, vzhľadom na rozhodovaciu súdnu prax, ktorá vyústila do novely Občianskeho zákonníka - zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 1.4.2015, treba posudzovať vrátane otázky odstúpenia od zmluvy a jeho účinkov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, hoci zmluva bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Odstúpením od zmluvy bola zmluva zrušená od počiatku (ex tunc) v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zanikli práva a povinnosti z nej. Účastníci zrušenej zmluvy si tak majú navzájom vrátiť poskytnuté plnenie titulom vydania bezdôvodného obohatenia (§ 457 Občianskeho

zákonníka). Zmluvná podmienka o odstúpení od zmluvy, dohodnutá v čl. VII zmluvných podmienok, v bode 7 stanovuje, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte.

4. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka premlčuje v subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej premlčacej lehote. V danom prípade subjektívna premlčacia lehota začala plynúť od doručenia písomného oznámenia o odstúpení žalovaným 1/ a 2/ a po márnom uplynutí 7-dňovej lehoty od doručenia odstúpenia. T.j. premlčacia lehota u žalovaného 1/ uplynula dňa 10.10.2011 a u žalovanej 2/ uplynula dňa 18.10.2011. Keďže návrh na súd bol podaný dňa 13.04.2015, zjavne bol podaný po uplynutí nielen dvojročnej subjektívnej, ale aj objektívnej trojročnej premlčacej lehoty (dvojročná lehota plynie v rámci trojročnej lehoty, avšak nemôže ju prekročiť). Navyiac súd dodáva, že aj v prípade, ak by žalobca mal právo na plnenie zo zmluvy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže splatnosť pohľadávky nastala tak, ako je uvedené vyššie, márnym uplynutím 7-dňovej lehoty od doručenia odstúpenia, uplynula pred podaním žaloby aj táto lehota (u žalovaného 1/ dňa 10.10.2011, u žalovanej 2/ dňa 18.10.2011).

5. Z dôvodu premlčania súd žalobu zamietol. V konaní úspešným žalovaným 1/, 2/ nepriznal náhradu trov konania, pretože si náhradu neuplatnili.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

7. Namietal, že súd nesprávne právne posúdil vec, nesprávne aplikoval § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka, namiesto toho aby aplikoval ust. § 506 Obchodného zákonníka v spojení s § 344 a nals. Obchodného zákonníka, t.j. súd nepoužil správny právny predpis. Výklad použitý súdom je v rozpore s § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, z ktorého vplýva že právny vzťah zmluvy o úvere sa má spravovať Obchodným zákonníkom, pričom toto ustanovenie je kogentné (§ 263 Obchodného zákonníka). Súd na základe nesprávnej aplikácie režimu Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že zmluva o úvere na základe odstúpenia zanikla od počiatku podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka a následne aplikoval ust. § 457 Občianskeho zákonníka. Posudzovať stav v čase uskutočnenia úkonu odstúpenia v roku 2014 podľa právnych predpisov platných a účinných od 01.04.2015 je uplatnením retroaktivity, čo je neprípustné.

8. Žalovaní 1/, 2/ vyjadrenie k odvolaniu nepodali.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Konanie vo veci začalo dňa 13.04.2015, rozhodnutie vo veci bolo súdom prvej inštancie vydané dňa 2.05.2016, odvolanie žalobcu bolo podané pošte na prepravu dňa 23.06.2016 a súdu došlo dňa 27.06.2016, teda za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), ktorým bol v zmysle zrušovacieho ustanovenia § 473 zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a zmien. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Žalobcom uplatnený nárok sa viazal k plneniu z úverovej zmluvy uzavretej k zmluve o stavebnom sporení, ktorú správne okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať

ustanovenia Občianskeho zákonníka, hoci bola uzatvorená podľa ust. 497 Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k potrebe aplikácie ust. Občianskeho zákonníka v čase rozhodovania (k 2.05.2016) okresnému súdu iné posudzovanie danej veci platný právny stav ani neumožňoval. Právna úprava s účinnosťou od 01.04.2015, v zmysle novely ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa stanovila jednoznačne, že „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. To znamená, že ak si zmluvné strany písomne aj dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že ich vzťah sa bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy je takéto dojednanie neplatné. Uvedené sa vzťahuje aj na tzv. „absolútne obchody“ upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné vzťahuje Občiansky zákonník. Z dôvodovej správy k cit. novele vyplýva, že cieľom jej prijatia bolo práve odstrániť dovtedajšiu nejednotnosť rozhodovania súdov v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy. Námiety žalobcu, že súd pri rozhodovaní aplikoval nesprávny právny predpis nie sú dôvodné.

13. Predmetná zmluva o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere je spotrebiteľskou zmluvou, ide o špecifický produkt stavebnej sporiteľne, kde počas trvania medziúveru istina vytvorená nie je a jednotlivé splátky medziúveru sa prerozdeľujú medzi účet medziúverový a účet sporiaci. Pre neplnenie dohodnutých podmienok žalovaným 1/ žalobca od zmluvy odstúpil, čím došlo k zrušeniu zmluvy ex tunc (od počiatku) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, ako správne ustálil okresný súd.

14. Odvolací súd rozhodnutie vo veci samej potvrdil, potom je správny aj závislý výrok rozhodnutia o trovách konania, ktorý je založený na prevažnom úspechu žalovaných 1/, 2/ v konaní, ktorí ale náhradu trov neuplatnili a žiadne trovy im ani nevznikli.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní boli v celom rozsahu úspešní žalovaní 1/, 2/, preto žalovaným odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Nakoľko však žalovaným 1/, 2/ preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, bolo by neúčelné aby o výške náhrady trov konania rozhodoval súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP) a preto odvolací súd rozhodol, že žalovaným 1/, 2/, 3/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (viď. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/176/2016 a sp. zn. 6 Cdo/5/2017).

16. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).